

Paul van Ostaïjen

(1896-1928)

Paul van Ostaïjen – Zot Polleken – Meneer 1830 – PvO

1. PvO tot heden

1.1. PvO van toen tot nu

Het actuele belang van Paul van Ostaïjen
(Enkele voorbeelden)

Enkele bekende gedichten/fragmenten:

- “Boem paukeslag” – fragment uit *Bezette stad*
- “Melopee”
- “Ik wil bloot zijn en beginnen” uit “vers 6” (*De feesten van angst en pijn*)
- “Marc groet 's morgens de dingen”

1.2. PvO in de literatuur

(Enkele voorbeelden)

2. PvO's leven

2.1. PvO's levensloop

- Antwerpen => Berlijn => Antwerpen, Brussel,...
- Kunstenaarsmilieu
- Dandy

2.2. PvO als activist

- Betrokkenheid bij het activisme tijdens WOI
- => PvO vlucht naar Berlijn

2.3. PvO in Berlijn

- Politiek: communisme
- Kunst: expressionisme en dadaïsme

3. PvO en poëtica

3.1. PvO en modernisme

- Essayist en theoreticus
- Het modernisme (=> zie ook college Nijhoff)

3.2. PvO en poëtica

- Humanitair expressionisme
- => organisch expressionisme

4. PvO en poëzie

4.1. *Music-Hall* (1916)

- Deels in de traditie van het *fin de siècle*
- Deels modernisme
- Context moderniteit!

+ Fragment (*lezen, niet kennen*)

4.2. *Het Sienjaal* (1918)

- Humanitair expressionisme!

+ Fragment (*lezen, niet kennen*)

4.3. *De feesten van Angst en Pijn* (geschreven rond 1919-1921)

- Postuum gepubliceerd
- In verschillende kleuren
- Nihilisme – voluntarisme

+ “Vers 5” en “Vers 6”

Louis-Paul Boon schreef in 1947: “Ook de afbreker bouwt op”. Paul van Ostaijen wordt ook beschouwd als een “afbreker” die “opbouwt”, die “nihilisme” combineert met “voluntarisme”. Leg uit aan de hand van “Vers 5” en “Vers 6”.

4.4. *Bezette stad*

- Invloed dadaïsme (collagetechnieken, readymades, spot met bourgeoisie,...)
- Klanknabootsingen
- Bijzondere typografie

+ fragmenten uit *Bezette Stad*

In welke opzichten kunnen we in dit fragment de invloed van het dadaïsme zien? (=> mogelijk antwoord: collagetechnieken, readymades, spot met bourgeoisie,... uitleggen + voorbeelden)

Toch past *Bezette Stad* niet helemaal in het dadaïsme. Leg uit. (=> mogelijk antwoord: Alle onderdelen, hoe fragmentarisch het geheel ook lijkt, maken deel uit van een groter geheel. PvO geeft in deze bundel een beeld van een bezette stad (Antwerpen tijdens WOI). In dadaïstische poëzie is er anders dan in deze bundel geen logica.

4.5. Nagelaten gedichten

- Organisch expressionisme!

+ “Melopee”

Wat betekent Melopee?

Waarom kan dit gedicht gezien worden als een voorbeeld van het organisch expressionisme?

5. PvO en proza

5.1. PvO en Kafka

- PvO eerste niet-Tsjech die Kafka vertaalt

5.2. PvO's grotesken

- PvO's proza niet zo bekend als zijn poëzie
- Grotesken

+ “De overtuiging van notaris Telleke” (*lezen, niet kennen*)